

Dosarul nr. 2ra-1090/21

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Central (jud. E. Pșenița)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Corcenco, D. Stănilă, D. Corolevschi)

ÎNCHEIERE

14 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Igal Bilic, contrasemnat de
avocatul Igor Țurcanu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea
Mixtă „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Igal Bilic cu privire
la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 25 februarie 2021 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 08 iulie 2020, prin intermediul poștei (f.d.25), Întreprinderea Mixtă „Incaso”
Societate cu Răspundere Limitată (în continuare ÎM „Incaso” SRL), reprezentată de
avocatul Eugeniu Bujoreanu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui
Igal Bilic, solicitând încasarea datoriei în mărime de 14260,00 lei, a cheltuielilor de
asistență juridică în mărime de 500,00 lei și a taxei de stat în sumă de 427,80 de lei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, în data de 05 octombrie 2018,
între „MCP Finance” SRL și Igal Bilic a fost încheiat un acord de împrumut, fiind
executat la sediul „MCP Finance SRL”.

Totodată, a menționat că pentru nerespectarea graficului de rambursare a
împrumutului, debitorul s-a angajat să plătească, pe lângă suma totală a
împrumutului, comision pentru furnizarea creditului, dobândă și o penalitate
contractuală, care se raportează duratei de întârziere.

În data de 05 octombrie 2018, „MCP Finance” SRL onorându-și obligațiunea
asumată, a transferat debitorului împrumutul acordat, însă Igal Bilic nu și-a onorat
obligațiunile asumate conform contractului.

Reclamantul a susținut că, Igal Bilic a fost înștiințat despre faptul nerespectării
clauzelor contractuale, prin intermediul notificărilor expediate.

Reclamantul a precizat că, datoria pârâtului față de „MCP Finance” SRL a fost
cesionată de ultima către compania de colectare a datoriilor ÎM „Incaso” SRL.

Drept urmare a neachitării plăților datorate în termenul stabilit, în adresa
debitorului a fost expediată reclamația prin care a fost informat repetat despre
nerespectarea clauzelor contractuale și despre rezilierea anticipată a contractului de
către creditor, precum și despre obligațiunea de a restitui împrumutul, dobânzile
calculate, taxa aferentă la contract și a penalităților calculate conform contractului.

Astfel, la data înaintării cererii de chemare în judecată, datoria lui Igal Bilic constituia 14260 de lei, fiind calculată conform contractului, după cum urmează: costul total al împrumutului restant – 6200 de lei; comision pentru furnizarea creditului restant - 1302 de lei; dobânda restantă conform contractului – 558 de lei; penalitatea contractuală -6200 de lei, adică 2% din suma datoriei restante calculată pentru o perioadă de 50 zile de întârziere.

Prin încheierea din 10 iulie 2020 a Judecătorei Edineț, sediul Central, s-a acceptat cererea de chemare în judecată depusă ÎM „Incaso” SRL împotriva lui Igal Bilic cu privire la încasarea datoriei și s-a dispus examinarea cauzei conform procedurii cererilor cu valoare redusă, în absența părților.

Prin încheierea din 13 august 2020 a Judecătorei Edineț, sediul Central, s-a dispus continuarea examinării prezentei cauze civile în ordine generală.

Prin hotărârea din 07 octombrie 2020 a Judecătorei Edineț, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „Incaso” SRL și s-a încasat de la Igal Bilic în beneficiul ÎM „Incaso” SRL împrumutul restant în mărime de 6200 de lei, dobânda restantă în mărime de 558 de lei, comision pentru furnizarea creditului restant în mărime de 1302 lei, parțial penalitatea, estimată la suma de 3100 de lei, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 500 de lei și parțial cheltuielile judiciare, proporțional pretențiilor admise, în mărime totală de 334,80 de lei; în rest, au fost respinse ca neîntemeiate cerințele ÎM „Incaso” SRL împotriva lui Igal Bilic cu privire la încasarea penalității estimate la suma de 3100 de lei.

Prin decizia din 25 februarie 2021 a Curții de Apel Bălți s-a respins apelul declarat de Igal Bilic și s-a menținut hotărârea din 07 octombrie 2020 a Judecătorei Edineț, sediul Central.

În consolidarea soluției, instanța de apel a reținut că, instanța de fond a apreciat justificat ca fiind neîntemeiate afirmațiile pârâtului privind nulitatea punctelor 3.3.5 și 3.3.6 din contractul de împrumut cu dobândă pentru consumatori nr. MD-0271800001418 din 05.10.2018, or, pârâtul nu a administrat careva înscrisuri probatorii care ar confirma cele invocate de el întru susținerea afirmațiilor sale, precum și careva înscrisuri ce ar confirma afectarea exprimării consimțământului său la semnarea tuturor clauzelor contractului de împrumut cu dobândă pentru consumatori nr. MD-0271800001418 din 05.10.2018 și în special doar a unor dintre ele stipulate în punctele 3.3.5 și 3.3.6 a acestuia.

Tot aici, instanța de fond a reținut cu temeinicie ca fiind contradictorie poziția pârâtului în prezenta cauză, or, acesta prin referința sa a recunoscut parțial pretențiile și anume în partea de a achita în beneficiul reclamantului suma totală de 6758,00 lei, dintre care 6200 de lei reprezintă împrumutul nemijlocit și 558,00 lei - dobânda restantă conform contractului, calculate în temeiul clauzelor aceluiași contract de împrumut, iar restul capetelor de cerințe și în special a celor privind încasarea comisionului și a penalității, calculate tot în temeiul clauzelor aceluiași contract de împrumut, să fie respinse ca neîntemeiate (f.d.33-36).

În acest sens, instanța de fond justificat a concluzionat că nu poate reține poziția pârâtului în privința constatării nulității doar a unor clauze ale contractului de împrumut în litigiu, or, acesta din urmă a fost deja executat integral de către ambele părți.

Drept consecință, instanța de fond just a conchis ca fiind incontestabilă suma datoriei pârâtului constituită din costul împrumutului restant în mărime de 6200 de

lei, dobânda restantă în mărime de 558 de lei, comision pentru furnizarea creditului restant în mărime de 1302 lei și a penalității, dar nu în suma în cuantumul solicitat de reclamant.

Prin urmare, instanța de fond a considerat just ca fiind certă obligația pârâtului de a achita careva penalitate în beneficiul reclamantului, dar, totodată, a apreciat suma calculată de ultimul ca fiind exagerat de ridicată.

De asemenea, ținând cont de starea de sănătate a pârâtului Bilic Igal care este încadrat în grad de dizabilitate II cu diagnoza miopie progresată (f.d. 38-39), cu referire la prevederile art. 630 alin. (1) Cod civil (în vigoare pînă la 01.03.2019), instanța de apel a opinat că, instanța de fond justificat a ajuns la concluzia certă precum că, suma penalității solicitate în mărime de 6200 de lei este exagerat de mare, or, s-a stabilit că suma penalității în mărime de 6200 de lei este egală cu suma însăși a împrumutului acordat, tot în mărime de 6200 de lei.

Drept consecință, instanța cu temeinicie a constatat oportun și necesar reducerea în jumătate a sumei penalității solicitate de reclamant de la pârât și anume de la 6200 de lei la 3100 de lei, sumă ce și urmează a fi încasată de la pârât.

La 12 mai 2021, prin intermediul poștei electronice (f.d.118) și prin intermediul poștei (f.d.141), Igal Bilic, a depus cerere de recurs, contrasemnată de avocatul Igor Țurcanu, împotriva deciziei din 25 februarie 2021 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și parțial a hotărârii primei instanțe, pronunțarea unei noi hotărâri de admiterea a cererii de chemare în judecată în partea încasării sumei de 6758,00 de lei, iar în rest, capetele de cerere să fie respinse ca neîntemeiate.

În motivarea recursului s-a invocat că, concluzia instanței de apel este una greșită, fiind rezultată din încălcarea normelor de drept material și din neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată, ceea ce în conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) lit. a) Cod de procedură civilă, constituie temei de declarare a recursului și, în consecință, de casare parțială a hotărârii primei instanțe și integrală a deciziei instanței de apel.

Recurentul a opinat că, instanțele inferioare urmau să aplice prevederile legale care au guvernat raporturile juridice la momentul apariției acestora, adică la momentul încheierii contractului de împrumut, inclusiv și dreptul material din Legea nr. 256 din 09 decembrie 2011 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii, în vigoare la momentul încheierii contractului, Legea privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13 martie 2003

Totodată, a afirmat că, în speță, contractul de împrumut încheiat este unul de adeziune. Or, clauzele acestuia sunt formulate în prealabil de una dintre părți, iar cealaltă parte poate doar să accepte încheierea contractului în condițiile impuse ori să renunțe la încheierea lui. Afirmările reclamantului inserate în cererea depusă, precum că clauzele contractuale au fost negociate cu consumatorul, nu pot fi reținute, or, prezenta speță ridică nu doar întrebări cu privire la negocierea clauzelor contractuale, dar și cu privire la caracterul echitabil al acestor clauze și lipsa abuzurilor din partea creditorului comerciant. Semnarea contractului nu presupune acordul său cu toate clauzele contractuale. Or, având o poziție dominantă în raportul juridic, împrumutătorul a formulat clauzele contractuale de sine stătător și independent de voința împrumutatului. Iar împrumutatul nu poate decât să accepte încheierea contractului, în modul în care a fost formulat sau să renunțe la încheierea

acestui. Astfel, simplu fapt al semnării contractului nu poate constitui temei suficient pentru a considera că contractul a fost negociat și clauzele acestuia sunt echitabile. Prerogativa de evaluare a clauzelor contractuale și recunoașterea acestora ca fiind abuzive este atribuită prin lege în competența instanței de judecată.

Instanțele de judecată inferioare urmau să evalueze caracterul abuziv al clauzei contractuale ce stabilește penalitatea prin prisma dispozițiilor Codului Civil și al Legii privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii. În acest context, a subliniat că, clauzele referitoare la obligarea consumatorului la plata penalității de întârziere în cuantum de 2% pentru fiecare zi de întârziere a rambursării datoriei de bază din suma împrumutului de 6200 de lei, este una abuzivă. Deci, instanțele de judecată urmau să constate nulitatea respectivă a clauzei contractuale și să respingă cerința reclamantului privind încasarea sumei pretinse de 6200 de lei.

La fel, a declarat că, legiuitorul, spre deosebire de contractele de credit bancar, nu a prevăzut pentru contractele de împrumut posibilitatea părților de a conveni asupra unui comision pentru serviciile prestate.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimatului prin scrisoarea de însoțire datată cu 09 iunie 2021 (f.d.142) și a fost recepționată la 16 iunie 2021, conform avizului de recepție (f.d.144).

Referință la cererea de recurs, în temeiul art. 439 alin.(2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu a parvenit.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 25 februarie 2021, iar cererea de recurs a fost depusă la 12 mai 2021, prin intermediul poștei electronice (f.d.118) și prin intermediul poștei (f.d.141).

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei integrale a instanței de apel către participanții la proces, prin scrisoarea de însoțire datată cu 25 martie 2021 (f.d.107) și a fost recepționată de către recurent, inclusiv de avocatul Igor Țurcanu, la 30 martie 2021, conform avizelor de recepție (f.d.108-109). Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Igal Bilic, contrasemnat de avocatul Igor Țurcanu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească

a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Igal Bilic, contrasemnat de avocatul Igor Țurcanu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Igal Bilic, contrasemnat de avocatul Igor Țurcanu.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Igal Bilic, contrasemnat de avocatul Igor Țurcanu, împotriva deciziei din 25 februarie 2021 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat